

Τρεις Σύροι πρόσφυγες αντιμετωπίζουν 18 φορές ισόβια επειδή οδήγησαν τη βάρκα

translated into Greek by Aegean Migrant Solidarity

Στα ελληνικά νησιά, ένα σκάνδαλο εκτυλίσσεται: Μετά το τραγικό ναυάγιο την παραμονή των Χριστουγέννων του 2021 κοντά στο ελληνικό νησί της Πάρου, τρεις επιζώντες μετατρέπονται σε εγκληματίες. Επειδή οι Abdallah J., Kheiraldin A. και Mohamad B. ανέλαβαν καθήκοντα πιλότου, πρόκειται να φυλακιστούν ισόβια. Στις 05 Μαΐου θα διεξαχθεί η δίκη εναντίον τους στη Σύρο.

Στις 8 το πρωί της 24ης Δεκεμβρίου 2021, ένα σκάφος ξεκίνησε από τις τουρκικές ακτές με προορισμό την Ιταλία, σε μια προσπάθεια να παρακάμψει την Ελλάδα, διαβόητη για τις συστηματικές και βίαιες επαναπροωθήσεις της. Στο σκάφος επέβαιναν περισσότεροι από 80 άνθρωποι, που ήθελαν απεγνωσμένα να φύγουν από τη Συρία και την Τουρκία και ήλπιζαν να ξεκινήσουν μια νέα ζωή στην Ευρώπη.

Ανάμεσά τους ήταν άνθρωποι όπως ο [Ibrahim B.](#), ο οποίος ζούσε ήδη στη Γερμανία ως αναγνωρισμένος πρόσφυγας για σχεδόν επτά χρόνια πριν ταξιδέψει στην Ελλάδα για μια επίσκεψη το 2021, όπου του αφαιρέθηκαν τα χαρτιά από τις ελληνικές αρχές και απελάθηκε παράνομα στην Τουρκία. Στο πλοίο βρισκόταν και η [23χρονη Rawnd Alayde](#) από τη Συρία, η οποία επιθυμούσε να ενωθεί με τους γονείς και τα τέσσερα αδέρφια της στη Γερμανία. Δεν τους είχε δει για περισσότερα από έξι χρόνια, αφού οι γερμανικές αρχές γύρισαν την πλάτη στις εκκλήσεις της για οικογενειακή επανένωση, αναγκάζοντάς την να αναζητήσει εναλλακτικές διαδρομές. Η Rawnd έχασε τη ζωή της κατά τη διάρκεια του ταξιδιού.

Ανάμεσά τους ήταν επίσης οι Abdallah J. και Mohamad B., και οι δύο 32χρονοι πατέρες τεσσάρων παιδιών, και ο Kheiraldin A., 39χρονος πατέρας δύο παιδιών. Ο Abdallah έχει οικογένεια στην Αυστρία, ο Mohamad στη Γερμανία, ο Kheiraldin στη Γερμανία και τη Φινλανδία. Ο Kheiraldin αποφάσισε να εγκαταλείψει το σπίτι του, τα δύο παιδιά του και τη σύζυγό του στην Τουρκία επειδή η δίχρονη κόρη του χρειάζεται μια χειρουργική επέμβαση που δεν μπορεί να γίνει στην Τουρκία. Στην Ευρώπη, ήλπιζε να ζητήσει άσυλο και να φέρει και την κόρη του εκεί.

Αποφασίζοντας να μεταβούν απευθείας στην Ιταλία, οι 80 επιβάτες ήλπιζαν ότι επέλεξαν μια "ασφαλέστερη" επιλογή από δύο απόψεις. Πρώτον, θα ταξίδευαν με ένα μεγαλύτερο και πιο σταθερό πλοίο από ό,τι με μια πλαστική βάρκα. Δεύτερον, ήθελαν να αποφύγουν το ελληνικό έδαφος και άρα τις βίαιες και παράνομες επαναπροωθήσεις. Αυτό είχε ένα τίμημα. Οι επιζώντες κατέθεσαν ότι το ταξίδι κόστιζε μεταξύ 7.000 και 10.000 ευρώ ανά επιβάτη. Κάποιοι από αυτούς χρειάστηκε να πουλήσουν όλα τους τα υπάρχοντα για να μπορέσουν να αντέξουν οικονομικά το ταξίδι.

Ούτε ο Abdallah, ούτε ο Mohamad ή ο Kheiraldin είχαν αυτά τα χρήματα. Ωστόσο, είχαν κάποιες μηχανολογικές γνώσεις τις οποίες μπορούσαν να προσφέρουν ως πληρωμή. Κατά συνέπεια, συμφώνησαν να αναλάβουν κάποια καθήκοντα οδηγού με αντάλλαγμα ένα φθηνότερο ναύλο.

Αυτό είναι ένα συνηθισμένο φαινόμενο στη διαδρομή από την Τουρκία προς την Ευρώπη. Οι πρόσφυγες πρέπει συνήθως να κατευθύνουν οι ίδιοι τις βάρκες. Ενώ στο παρελθόν οι διακινητές μετέφεραν τους "πελάτες" τους στον επιθυμητό προορισμό τους, π.χ. να τους αφήσουν με ασφάλεια στην άλλη πλευρά του Αιγαίου, λόγω της διαρκώς αυξανόμενης στρατιωτικοποίησης των συνόρων και της ποινικοποίησης της μετανάστευσης, αυτό έχει καταστεί πολύ μεγάλο ρίσκο και ως εκ τούτου δεν αποτελεί μέρος της προσφοράς εδώ και χρόνια.

Ωστόσο, κάποιος πρέπει να κατευθύνει το σκάφος. Έτσι, κάποιοι το κατευθύνουν επειδή ο διακινητής έφυγε στα μισά του ταξιδιού για να αποφύγει τη σύλληψη (όπως στην περίπτωση του [#Samos2](#))- άλλοι - όπως ο Abdallah, ο Kheiraldin και ο Mohamad - το οδηγούν επειδή δεν έχουν αρκετά χρήματα για το πέρασμα (ή για την οικογένειά τους) και πρέπει να πληρώσουν λιγότερα σε αντάλλαγμα- άλλοι το οδηγούν επειδή αναγκάζονται να το κάνουν υπό

την απειλή όπλου. Κάποιοι επίσης προσφέρονται εθελοντικά επειδή έχουν εμπειρία στη ναυσιπλοΐα και δικαίως πιστεύουν ότι είναι καλύτερο και ασφαλέστερο για όλους αν αναλάβουν το πηδάλιο από κάποιον εντελώς άπειρο.

Αλλά ακριβώς αυτή η λογική θα είναι η καταστροφή τους στη συνέχεια. Το άτομο που οδήγησε το σκάφος δεν θα θεωρηθεί μόνο υπεύθυνο από τις ευρωπαϊκές αρχές ως "λαθρέμπορος", αλλά και για όλα τα δεινά κατά τη διάρκεια του ταξιδιού. Το άτομο συλλαμβάνεται, αντιμετωπίζεται ως εγκληματίας και μπαίνει πίσω από τα κάγκελα για δεκαετίες. Όλη η ευθύνη για τις ολοένα και πιο θανατηφόρες και βίαιες διαδρομές επιρρίπτεται σε αυτούς και απομακρύνεται από τις ευρωπαϊκές αρχές και τις συνοριακές τους πολιτικές. Και ενώ ο αριθμός των νεκρών στο Αιγαίο αυξάνεται, το ελληνικό Λιμενικό Σώμα, σε συνεργασία με τη FRONTEX, συνεχίζει να πραγματοποιεί παράνομες και βίαιες επαναπροωθήσεις.

Με βάση αυτή την ερμηνεία της παράνομης διακίνησης ανθρώπων, πολλοί άνθρωποι έχουν ήδη καταδικαστεί και φυλακιστεί για χρόνια - ανεξάρτητα από το γεγονός ότι προσπαθούσαν να μεταφέρουν τους εαυτούς τους και άλλους σε ασφαλές μέρος. Όπως τεκμηριώνεται από την [CPT - Aegean Migrant Solidarity, to borderline-europe και to Deportation Monitoring Aegean](#), ο καταλογισμός τέτοιων κατηγοριών εναντίον μεταναστών που φτάνουν στα ελληνικά νησιά, χρησιμοποιείται συστηματικά από το ελληνικό κράτος εδώ και αρκετά χρόνια. Οι συλλήψεις που ακολουθούν αυτές τις συχνά αβάσιμες κατηγορίες για διακίνηση είναι αυθαίρετες και οι δίκες υπολείπονται βασικών προτύπων απονομής δικαιοσύνης. Χωρίς επαρκή αποδεικτικά στοιχεία, συνήθως συλλαμβάνονται κατά την άφιξη και κρατούνται προφυλακιστέοι για μήνες. Όταν η υπόθεσή τους φτάνει τελικά στο δικαστήριο, [οι δίκες τους διαρκούν κατά μέσο όρο μόνο 38 λεπτά, οδηγώντας σε μια μέση ποινή 44 ετών και σε πρόστιμα άνω των 370.000 ευρώ.](#)

Η ιστορία των Abdullah, Kheiraldin και Mohamad είναι ένα ιδιαίτερα τραγικό παράδειγμα. Το μόνο που ήθελαν, όπως όλοι οι άλλοι στο πλοίο, ήταν να φτάσουν στην Ευρώπη.

Στην πραγματικότητα, όταν είδαν το πλοίο το πρωί της 24ης Δεκεμβρίου, αρνήθηκαν να το οδηγήσουν, καθώς ήταν πολύ μικρό για τον αριθμό των επιβαινόντων. Προσπάθησαν να πείσουν τους πάντες ότι ήταν πολύ επικίνδυνο και είπαν στους ανθρώπους να φύγουν. Ωστόσο, κανείς δεν τόλμησε να αποφασίσει να μην κάνει το ταξίδι σε αυτό το σημείο. Οι περισσότεροι επιβάτες είχαν ξοδέψει τα τελευταία τους χρήματα για αυτό, αλλά και οι ένοπλοι διακινητές δεν τους άφηναν άλλη επιλογή, προτρέποντάς τους να επιβιβαστούν γρήγορα για να μην γίνουν αντιληπτοί από τον τουρκικό στρατό, ο οποίος περιπολούσε έντονα στις ακτές. Δεν υπήρχε δυνατότητα επιστροφής.

Κατά συνέπεια, ο Abdallah ανέλαβε το ρόλο του καπετάνιου, ο Kheiraldin ως μηχανικός και ο Mohamad ως βοηθός. Για 160 χιλιόμετρα, έβαλαν τα δυνατά τους για να κατευθύνουν το σκάφος με όσο το δυνατόν μεγαλύτερη ασφάλεια, περνώντας τα ελληνικά νησιά προς την Ιταλία. Αφού βρίσκονταν ήδη στο νερό για πάνω από δέκα ώρες, μια από τις μηχανές σταμάτησε να λειτουργεί λόγω των ασταθών καιρικών συνθηκών. Αμέσως μετά, ακολούθησε και η δεύτερη. Ο Abdallah, ο Kheiraldin και ο Mohamad έβαλαν τα δυνατά τους για να διορθώσουν το πρόβλημα, αλλά δεν μπορούσαν να κάνουν πολλά. Όταν το νερό άρχισε να εισχωρεί στο σκάφος, ξέσπασε πανικός, με αποτέλεσμα αυτό να ανατραπεί τελικά κοντά στο ελληνικό νησί της Πάρου, περίπου στις 6 το απόγευμα της παραμονής των Χριστουγέννων.

Οι ψαράδες και η Ελληνική Ομάδα Διάσωσης έσπευσαν αμέσως να βοηθήσουν όταν αντιλήφθηκαν την τραγωδία που εκτυλισσόταν μόλις λίγα χιλιόμετρα μακριά από το νησί. 63 άνθρωποι μπόρεσαν να σωθούν, αλλά 18 έχασαν τη ζωή τους στα κύματα.

Στο νησί, η ακτοφυλακή και η αστυνομία ανέκριναν τους επιζώντες. Όλοι βρίσκονταν ακόμη σε βαθύ σοκ. Λίγες ώρες νωρίτερα, είχαν σχεδόν πνιγεί. Κάποιοι από αυτούς είχαν μόλις χάσει τους αγαπημένους τους. Κάποιοι είχαν περάσει ώρες στην παγωμένη θάλασσα πριν διασωθούν. Ωστόσο, οι αρχές δεν ενδιαφέρθηκαν πρωτίστως να καταγράψουν τις ιστορίες των θυμάτων και να ενημερώσουν τις οικογένειές τους ή να τους παράσχουν νομικές πληροφορίες. Το μόνο πράγμα που τους ενδιέφερε ήταν να μάθουν ποιος είχε οδηγήσει το σκάφος.

Δύο ημέρες αργότερα, στις 26 Δεκεμβρίου, οι άνθρωποι όχι μόνο φυλάσσονταν στις εγκαταστάσεις του ΕΠΑΛ της Πάρου, αλλά τους είχαν αφαιρέσει τα τηλέφωνα και δεν επιτρεπόταν σε κανέναν να τους μιλήσει, ούτε στους δημοσιογράφους, ούτε στους ντόπιους εθελοντές που τους είχαν υποστηρίξει λίγες ώρες πριν. Ένας αξιωματικός του λιμενικού αναφέρθηκε στους ανθρώπους ως "κρατούμενους", ύποπτους για διακίνηση ανθρώπων και για τη δολοφονία 16 ανθρώπων (έως εκείνη την ώρα) .

Στις 27 Δεκεμβρίου, όλοι οι επιζώντες μεταφέρθηκαν στην ηπειρωτική χώρα. Όλοι εκτός από τρεις. Ο Abdullah, ο Kheiraldin και ο Mohamad μεταφέρθηκαν στις φυλακές της Χίου. Εκεί παραμένουν προφυλακισμένοι μέχρι σήμερα.

Κατηγορούνται ότι οι ίδιοι εισήλθαν χωρίς άδεια και ότι βοήθησαν 81 υπηκόους τρίτων χωρών να εισέλθουν στη χώρα χωρίς άδεια, με τις επιβαρυντικές περιστάσεις του κινδύνου της ζωής τους και της πρόκλησης του θανάτου 18 ατόμων. Επιπλέον, κατηγορούνται ότι ενήργησαν με σκοπό το κέρδος και ότι αποτελούσαν μέρος εγκληματικής οργάνωσης.

Πρόκειται για μια ιδιαίτερα καταχρηστική ενεργοποίηση ενός νόμου, που υποτίθεται ότι αποσκοπεί στην προστασία των προσφύγων από την εκμετάλλευση. Οι αρχές βασίζουν την κατηγορία της κερδοσκοπίας στο γεγονός ότι οι τρεις έλαβαν μειωμένη τιμή για το ταξίδι, με αντάλλαγμα την ανάληψη των ρόλων των οδηγών. Αυτό σημαίνει ότι ο νόμος δεν τιμωρεί μόνο αυτούς που ισχυρίζεται ότι προστατεύει, αλλά στην πραγματικότητα τους πιο περιθωριοποιημένους από αυτούς, οι οποίοι δεν μπορούν να αντέξουν οικονομικά το ταξίδι και έτσι αναγκάζονται να εκτεθούν σε ακόμη μεγαλύτερο κίνδυνο.

Ο Abdallah, ο Mohamad και ο Kheiraldin είναι αποδιοπομπαίοι τράγοι για να αποσπάσουν την προσοχή από την ευθύνη της ΕΕ για αυτές τις τραγωδίες, μεταθέτοντας την ευθύνη σε εκείνους που ήδη υποφέρουν περισσότερο. Το ναυάγιο της 24ης Δεκεμβρίου 2021 και ο θάνατος 18 ανθρώπων δεν οφείλεται στους Abdallah, Mohamad και Kheiraldin. Είναι το άμεσο αποτέλεσμα του κλιμακούμενου κλεισίματος των συνόρων από την ΕΕ, που δεν αφήνει στους ανθρώπους άλλη επιλογή από το να διακινδυνεύσουν τη ζωή τους και τη ζωή των οικογενειών τους σε ολοένα και πιο επικίνδυνα για τη ζωή τους περάσματα. Πιο πρόσφατα, η συστηματική βία και οι επαναπρωθήσεις από τις ελληνικές αρχές οδήγησαν όλο και περισσότερους πρόσφυγες να προσπαθούν να παρακάμψουν την Ελλάδα και να κατευθυνθούν απευθείας προς την Ιταλία, καθιστώντας τις διαδρομές τους ακόμη πιο επικίνδυνες και ακριβές.

"Για μια ακόμη φορά βρισκόμαστε ενώπιον μιας υπόθεσης όπου εξιλαστήρια θύματα λαμβάνουν τη θέση των κατηγορουμένων με σοβαρότατες κατηγορίες και επαπειλούμενες ποινές που επισύρουν έως και 18 φορές ισόβια κάθειρξη. Εν προκειμένω η υπόθεση αφορά 3 Σύριους πρόσφυγες, οι οποίοι εξαναγκάστηκαν από Τούρκους διακινητές με απειλή όπλου να αναλάβουν τον χειρισμό της λέμβου. Σημειωτέον ότι όλοι τους αναφέρουν ότι κρατήθηκαν αιχμάλωτοι σε ένα σπίτι από οπλισμένους Τούρκους διακινητές πριν τον απόπλου του σκάφους. Ιδιαίτερη σημασία διαδραματίζει όμως και ο ρόλος του τουρκικού λιμενικού, για το οποίο γίνεται λόγος για ξεκάθαρη εμπλοκή του καθώς επέτρεψε στο πλοίο διέλευση αφότου οι Τούρκοι λιμενικοί επικοινωνήσαν τηλεφωνικά με τους Τούρκους διακινητές κάτι που σημαίνει ότι η μεταφορά ήταν εν γνώσει της τουρκικής ακτοφυλακής αν όχι σε συνεργασία μαζί της. Τελευταίο αλλά εξίσου σημαντικό είναι το ερώτημα γιατί δεν σταμάτησαν σε κάποιο ελληνικό νησί αλλά επέλεξαν να ρισκάρουν τις ζωές τους προκειμένου να μεταβούν στην Ιταλία. Τι ακριβώς φοβόντουσαν όμως? Αυτή η ερώτηση θα μπορούσε να οδηγήσει στον πραγματικό εγκληματία που είναι η πολιτική μιας Ευρώπης «Φρούριο»", σχολιάζει ένας εκ των δικηγόρων τους, ο Αλέξανδρος Γεωργούλης.

Το ναυάγιο κοντά στην Πάρο ήταν το τρίτο στο Αιγαίο μέσα σε μια εβδομάδα. Ήδη στις 21 Δεκεμβρίου, ένα σκάφος βυθίστηκε νότια του νησιού της Φολεγάνδρου και στις 23 Δεκεμβρίου ένα άλλο σκάφος προσέκρουσε στο Πόρι, ένα βραχώδες νησί βόρεια των Αντικυθήρων. Συνολικά, τουλάχιστον 31 άνθρωποι έχασαν τη ζωή τους, πολλοί από τους οποίους εξακολουθούν να αγνοούνται.

"Αυτήν την εβδομάδα, ξύπνησα με τα συγκλονιστικά νέα ότι η κόρη μου άφησε την τελευταία της πνοή στη θάλασσα. Μακάρι να μπορούσα να την είχα αγκαλιάσει σφιχτά. Οι αρχές θα μπορούσαν να της είχαν σώσει τη ζωή αν της είχαν παραχωρήσει το δικαίωμα να ξανασιμίζει μαζί μας", δήλωσε ο πατέρας της Rawnd Alayde.

Απαιτούμε:

- Να αποσυρθούν όλες οι κατηγορίες εναντίον των Abdallah, Kheiraldin και Mohamad
- Ελευθερία για όλους όσους φυλακίζονται ως "οδηγοί βάρκας", παρά το γεγονός ότι δεν υπάρχει εναλλακτική λύση για να φτάσουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση,
- Να δωθεί ένα τέλος στην ποινικοποίηση της μετανάστευσης και τη φυλάκιση των ανθρώπων που μετακινούνται.

Πληροφορίες για το ιστορικό:

- AP News: Ελλάδα, 3 κατηγορούνται για φόνο μετά τους θανάτους μεταναστών σε βάρκα
- Infomigrants: Τρεις ύποπτοι κατηγορούνται για φόνο μετά την τραγωδία σε βάρκα
- Berliner Zeitung: Nach Schiffsunglück: "Ich würde lieber sterben, als in Syrien zu bleiben"
- Palestine Return Centre: Πλοία θανάτου, παίρνουν τη ζωή ενός ακόμη Παλαιστίνιου πρόσφυγα που επιθυμούσε απεγνωσμένα την οικογενειακή επανένω
- Palestine Return Centre: [Πατέρας του θύματος της τραγωδίας στην Ελλάδα αποκαλύπτει συγκλονιστικές λεπτομέρειες](#)
- ZDF: [Griechenland und Geflüchtete - Die Odyssee eines Syrers aus Leipzig](#)
- ZDF: [Griechenland - Das Ende einer Flucht: 146 Jahre Haft](#)

Friday, 29 April 2022